
Kapitalism ei lakka rohepöörde tõttu olemast

03. juuli 2022

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) hiljutine avaldus [„nimereegli“](#) kohta selgitab, et igat investeerimisfondi kergekäeliselt ikka roheliseks nimetada ei saa. Investeeringuid vajab inimkond keskkonna kaitsmiseks hädasti. Aga suuremat selgust on vaja keskselt nii turuosalistele, kui ka järelevalvajatele seniste praktikate ühtlustamiseks, et inimesi kaitsta väärmüügi eest, mis pealt on kaetud värske rohelisega, aga alt roostetab.

Ühtset lähenemist Euroopas on kiiresti vaja. ESG (*inglise keeles „Environmental, Social, and*

Governance“) investeringud on üksteisega niivõrd tihedalt seotud ja segatud, kus ühe fondi investeerimisobjektiks on sageli omakorda teise jurisdiktsiooni ESG fondid ja vastupidi - üks mäda õun võib ussitada ära suure osa saagist.

Loodus tühja kohta ei salli

Ühes võib alati päris kindel olla. Kus teema on populaarne, siis sinna ilmub ka toode. Kes endas täna vähegi rohelist märkab, leiab sellele ka koha, kus selle värviga üle võõbata oma reklaamibuklett. Inimesel on üha keerulisem leida selles müra üles õige.

Nobeli kirjandusauhinna laureaadi George Bernard Shaw tsitaadil looduse isetäituvuse kohta „Loodus ei salli tühja kohta“ on tegelikult ka teine pool „... kui inimesed ei tea tõde, täidavad nad lünga väljamõeldisega.“ Vanatarkusel „valel on lühikesed jalad“ ei ole ka kõige paremad ajad, selle abil võib võtta suure tüki turuosast, enne, kui asjad kurjaks lähevad. Seda valet, mis hakkab üha enam väljakutseid esitama, nimetatakse rohepesuks.

Triljonid on leidnud roheline

Keskkonda säästev investeerimine tootena ei tee väärt-paberiturgudel oma esimest tulemist. Seni ei ole see suurtes mahtudes väljendunud. Kui järgnes komisjoni ESG pakett, siis on ka turureeglid teised. Ka ühiskonna hoiakutes on toimunud muutused, ehkki kiiresti kasvavate mahtude taga on alati omajagu finantsvahendajate ja investorite pragmaatikat peavooluga kaasa minna.

Väärt-paberituru toimimise reeglid, mida silmas pidada, kehtivad endiselt. Kapitalism ega konkurents ei lakka rohepöörde pärast olemast. Enne, kui ESG investeringud temperatuuri jahutama hakkavad, võivad nad vahel liiga kuumaks kütta ühte ja sama alusvara. Üks asi on kliimanetraalsus, teine on konkreetse investeringu tulemus. Need ei käi alati käsikäes. Nii ei ole rohesõjas võitjad ainuüksi need, kes on õiged, vaid need, kes alles jäävad. Küll võib alanud rohelahingutest oodata senisest säästlikemaid lahendeid, tehnoloogiaid - see on juba suur väärtus omaette.

Andre Nõmm